

esetén egyáltalán megtaláljuk később a kereskedőt és az ilyen helyeken a hatóság is gyakrabban talál életveszélyes vagy balesetveszélyes termékeket.

Veszélyek - fogyasztói tudatosság

Az ajándékba szánt árucikkek esetében is alapvető fontosságú, hogy **a termék legyen biztonságos**. Alapvető odafigyeléssel többféle veszélyforrás a laikus számára is észlelhető.

A **műszaki cikkek** esetében a leggyakoribb probléma az áramütésveszély. A terméket ebből a szempontból is indokolt alaposan átnézni. Intő jel lehet például, ha a csatlakozódugó csapjain a szigetelőgallér hiányzik, mely érintésvédelmi szempontból szükséges lenne, elfogadott, jóváhagyó jelöléseket nem tüntettek fel, a műszaki adatok és jelölések hiányosak, vagy a készülék konstrukciója és burkolatának kialakítása nem megfelelésre utal.

E termékkörön belül számos **karácsonyi fényfüzér** szerepel a hatósági tiltólistán, ennek ismeretében ne vásároljunk beazonosíthatatlan, bizonytalan eredetű terméket, amelyen alapinformációkat sem találhatunk magyar nyelven.

A **gyermekjátékoknál** is sok veszélyforrás gyanús lehet. Olyan terméket javasolt választani, amely megfelelő mechanikai szilárdságú, ellenáll a használat közbeni igénybevételnek anélkül, hogy eltörne vagy deformálna. Fontos, hogy a játék csomagolóanyaga se jelentsen fulladási vagy megfojtási veszélyt. Alaposan nézzük meg a terméket abból a szempontból is, hogy a játéknak ne legyen éles éle, hegyes végződése és olyan felületi

hibája, érdessége, sorjája, amely vágott, szúrt vagy horzsolásos sebeket okozhat. És figyeljünk az apró részekre, az erre vonatkozó figyelmeztetést vegyük komolyan!

Az **élelmiszerek** esetében a legfontosabb információ a **minőségmegőrzési, illetve fogyaszthatósági idő**. Ha erre vonatkozó tájékoztatást nem találunk, vagy az adatok nem egyértelműek, nem javasolt megvásárolni a terméket. Az élelmiszer összetételének is jelentősége lehet, főként az egészséges életmód vagy valamilyen betegség, különleges táplálkozási igényt jelentő állapot esetében. A címke alapos áttanulmányozása ezért mindenképpen fontos lehet.

Blokk, nyugta, bizonylat

Ha a termékkel probléma van, nem működik vagy a rendeltetészerű használat ellenére meghibásodik, a vásárlás tényét, helyét és időpontját a nyugta, bizonylat segítségével igazolhatjuk. Minden vásárláskor **kérni kell**, és el kell tenni a különböző bizonylatokat annak érdekében, hogy az utólagos jogérvényesítés ne ütközzön akadályba.

Akciók, leárazások

A legfontosabb, hogy kiderüljön: miért került sort a leárazásra. Élelmiszereknél ilyen esetekben kiemelten fontos megnézni a minőségmegőrzési időt és mérlegelni, vajon az olcsóbban, nagyobb mennyiségben beszerezett árut el tudjuk-e fogyasztani a lejárató idő előtt.

Amennyiben a sok átárazás miatt egy termékkel összefüggésben **két ár szerepel, akkor a fogyasztónak jogában áll az alacsonyabb árat fizetni**. Ugyanez a helyzet akkor, ha a pénztárban magasabb ár jelenik meg a vonalkód leolvasásának eredményeképpen, ilyenkor a vevőszolgálat kell hogy visszaadja a különbözetet.

Az akciós termékre — ha nem értékcsökkent — ugyanúgy vonatkozik szavatosság vagy adott esetben jótállás, mint a nem akciósra, így **reklamálni ilyen esetben is lehet**. Nem mondhatja tehát azt a kereskedő, hogy akciós terméket nem lehet „visszahozni”. Kivétel ez alól természetesen az, amikor egy termék olyan hibával rendelkezik, amelyet közöltek a vásárlóval. Más hiba esetén azonban ilyenkor is érvényesíthető a szavatosság.

Visszaveszik? Kicserélik?

Az ünnepek után előfordul, hogy olyan termék is szerepel az ajándékok között, amelyből már több is van, vagy egyszerűen csak nem tetszik, a fogyasztó ezért szeretné visszacserélni. Fontos tudni, hogy **a hibátlan terméket a kereskedő sem kicserélni, sem visszavenni nem köteles**. Sok helyen azonban az ünnepek után meghatározott ideig mégis foglalkoznak az ilyen problémákkal, ezért érdemes már a vásárláskor tájékozódni, hogy az adott üzlet

hogyan áll hozzá az ilyen kérdésekhez. Azt viszont itt is jó tudni, hogy ha a kereskedő biztosítja is a kicserélés lehetőségét, nagy valószínűséggel ezt csak blokk, bizonylat, nyugta ellenben tudja megtenni. Ezt a problémát tehát meg kell beszélni az ajándékozóval, hiszen ritka, hogy valaki a blokkot is odaadja az ajándék mellé.

Szavatosság, jótállás

Ha a termék rossz, nem működik, az általános szavatossági és jótállási szabályok irányadók. A nyugta — jótállásos termék esetében a jótállási jegy — megléte azonban itt is feltétele az eredményes jogérvényesítésnek.

A jelenleg hatályos szabályozás alapján a fogyasztó már első körben választhat, hogy **kijavítást vagy kicserélést** kér, tehát a kicserélés, mint igény teljesítésének nem feltétele a javíthatatlanság. Vagyis: a fogyasztó akkor is igényelhet cserét, ha az áru javítható. A fogyasztó választási lehetősége csak akkor korlátozott, ha a kicserélés lehetetlen (pl. nincs azonos vagy hasonló termék a kereskedő készletében) vagy ha a csere aránytalan többletköltséget eredményezne (pl. azonnal és minimális költségigénnyel járó javíthatóság esetén).

A szavatossági jogok érvényesítésének sorrendjében második helyen áll az **árleszállítás** igénylésének a lehetősége, illetőleg az **elállás** (azaz a vételár visszakövetelése), mely utóbbira akkor kerülhet sor, ha a jogosultnak sem kijavításra, sem kicserélésre nincs joga, illetőleg ha a korábbi igények teljesítését a kötelezett nem vállalja vagy nem tudja teljesíteni.

A reklamációra alapvetően **két év** áll rendelkezésre, de javasolt a hiba felfedezését követően nyomban előterjeszteni az igényt. A problémáról vetessünk fel **jegyzőkönyvet**, amiben rögzíteni kell azt, hogy a fogyasztó mit kér, hogy a forgalmazó mit ajánl, és ha a kettő között különbség van, meg kell indokolni.

Ha a probléma a helyszínen nem orvosolható

Az esetleges problémát a helyszínen rendelkezésre álló **Vásárlók Könyvébe** jegyezhetjük be, amire 30 napon belül reagálni kell. Ha a jegyzőkönyvet nem veszik fel, vagy a problémával egyáltalán nem hajlandók foglalkozni, a területileg illetékes **fogyasztóvédelmi felügyelőségtől** kérhetünk segítséget. Ha a szavatossági igénnyel kapcsolatban vita alakul ki, döntést a megyékben (és a fővárosban) működő békéltető testületek hozhatnak, vagy bíróságon kérhető végleges jogorvoslat.

A képek a hatóság által letiltott termékeket ábrázolnak.